

Goedemorgen vrienden,

Ik zou deze morgen willen wijden aan een beschouwing over het leven hiernamaals, zoals de mens het ziet en de filosoof het ziet. Ik heb voor U dan ook een spreker, die dit gaarne vanuit zijn standpunt nog zal belichten. Ik verzoek U echter eerst een ogenblik mij aan te horen, terwijl ik U traacht uiteen te zetten, hoe deze dingen eigenlijk in elkaar zitten.

Een hiernamaals, een leven na de dood, wordt praktisch altijd en overal verwacht. Men ziet reeds in de primitieve tijden, hoe de doden hun reizen meekrijgen. Hoe men hen zelfs tot gezelschap dieren en mensen meegeeft in het graf. We zien hoe in latere tijden het concept van een andere wereld zich langzaam ontwikkelt, tot dit een paradijs wordt. Dit is echter een ontwikkeling.

Broeder Ambrosius heeft in zijn levenstijd het volgende neergeschreven hierover: "Wanneer de mens nog dicht bij de natuur staat, begrijpt hij de continuïteit van het leven, maar hij zoekt niet naar de bevrediging van het eigen wezen daarin. Hij begrijpt een voortzetting in een andere wereld, maar hij begrijpt ook, dat deze noodgedwongen gelijk moet zijn aan het leven, dat men op aarde heeft gevoerd."

Vooral deze laatste zin verzoek ik U een ogenblik te onthouden. Want uiteindelijk is hemel en hel van de Christenen, van de Mohammedanen, de vele onderwerelden en hogere sferen van het Rad der Boeddhisten, eigenlijk niets anders dan een recapitulatie van het leven zelve. Je gaat naar de hel, omdat je slecht bent geweest, in de leven, wel te verstaan. Je gaat naar de hemel, omdat je goed bent geweest. De wereld hiernamaals wordt in de ogen der mensen wel aangepast aan het leven op aarde. Maar zij vergeten erbij, dat bewustzijn een grote rol speelt. En dat er geen hemel kan bestaan voor een primitive mens. De primitieve mens kan zich geen volmaaktheid denken. Zoo kan hij ook geen volmaaktheid beleven.

Hierover vinden wij een aardig gezegde in het ver verleden. "Hoe ik leef, is mijn zaak, en niet de zaak der Goden. Wanneer ik sterf, zal ik voortleven in de wereld der Goden. Dan is het Hun zaak, hoe ik leef. Maar wanneer ik een God niet ken, wat zal hij mij deren? Indien ik een demon niet aanvaard, hoe zal hij mij dan vrees inboezemen? Want ik ben, wat ik ben, altijd en overal."

Ook dit zult gij moeten onthouden: "Ik ben, wat ik ben, altijd en overal" Dat wat in U leeft, Uw bewustzijn, Uw geest, kan niet veranderd worden, behalve door Uzelve. Wanneer gij die mens zijt, dan zult gij die mens blijven, door alle werelden heen. En of gij zult incarneren in een aardworm, of in de hogere sferen de gestalte verkrijgen van een engel, het maakt niet veel uit. Gij zijt Uzelve. En dat is de kunst van het leven. Dat is de noodzaak van het leven.

Een hiernamaals kun je op duizend verschillende wijzen schilderen. Maar waar is dan deze wereld, zoo niet in U? Gij kunt U de kwellingen der verdoemden en de vreugden der zaligen schetsen. Gij kunt ze beleven aan heel de wereld, zoals sommige dwazen op aarde doen. Gij kunt andere dwazen misschien onder Uw gezag brengen door Uw vreeswekkende schilderijen van ondergang en verdoemenis. Maar waar zijn die dingen dan? Waar bestaat het dan?

Zijt ge mensen, omdat ge een menselijk lichaam hebt ' Is Uw mens-zijn afhankelijk van de manier, waarop ge met ledematen begiftigd zijt ? Of is het Uw bewustzijn, dat U tot mens maakt ? Wanneer men U de rede ontnemt, zijt ge een dier hier op aarde, niet meer en niet minder. Maar wanneer men U rede geeft en men stelt U in een dier, dan zult ge U nog als mens kunnen gedragen. Mens zijn is bewust zijn. En het bewustzijn van de mens is onmiddellijk verknoopt aan zijn geest. Niet de vorm, die ge zijt, is de mens. Het wezen, dat gij zijt, datgene, wat in U leeft, dat is de mens. En de mens sterft niet, ook wanneer het lichaam neerzigt en de brvrijde geest opwikt naar andere sferen en ander beleven. Ge blijft mens, mens, met alle gebreken, met alle deugden, met alle bewustzijn, zooals ge altijd geweest zijt.

Ik zei U reeds: er zijn veel verschillende gebruiken en veel verschillende opvattingen; opvattingen, die ons soms tragisch of belachelijk toelijken. Maar zij zijn alle gebaseerd op het bewustzijn. En dat is het, wat Uw plaats bepaalt op elke wereld, in elke sfeer. Dat is het, wat Uw kracht kan betekenen en U w kracht kan zijn. Anders niet.

Uw hiernamaals leeft nu reeds in U, zooals God in U leeft. Zooals alle bestaan en alle leven in U bestaat. Omdat gij het zijt.

Wat deert het U dan, wat er met Uw lichaam gebeurt ? Wat deert het U dan of de wereld verzinkt ? Wat deert het U dan, of men U dreigt met hel of een hemel belooft ? Gij zijt Uzelve. En omdat ge Uzelve zijt, kunt gij in de rijkdom van Uw bestaan, Uzelve de volmaking zijn. En dat is meer dan alle andere mogelijkheid.

Ge zult begrijpen, dat dit onderwerp van vele kanten belicht uit kan worden. De spreker, die ik vandaag voor U als gast heb, zal waarschijnlijk door middel van een contact moeten spreken, want het is al zo lang geleden, dat hij Uw wereld heeft verlaten. Deze spreker dan zal trachten U een inzicht te geven van wat "hiernamaals" werkelijk betekent voor hen, die het beleven en beginnen te begrijpen. Ik vraag dan ook Uw attentie voor deze spreker. Wat mij betreft, goeden morgen.

Goeden morgen.

Er is mij gevraagd U te spreken over datgene, wat overgang betekent voor ons, die het wezen der dingen kunnen doorgronden.

Overgang betekent een verandering in eigen leven en eigen bewustzijn. Het is een magisch gebeuren, omdat het krachten in ons wekt, en, deze krachten van ons uitgaande, al, wat buiten ons is, beroeren.

Wij zijn voor onszelve de levende kracht. En deze levende kracht blijven wij in alle gedaante en alle gestalte.

Het is eerst onze taak te leren onszelve te beheersen. Wanneer wij meester geworden zijn van onszelve, wanneer wij geleerd hebben het leven te aanvaarden - zo te dragen en te verwerken, dat het voor ons bewustwording betekent tot in de hoogste graad -, dan vinden wij uit dit beheerste ik de mogelijkheid om onze omgeving en wereld te beheersen. Wanneer de geest dan bevrijdt wordt uit de vormelijkheid, die de stof nu eenmaal oplegt aan al, wat daar leeft, dan is de geest zelve in staat om haar eigen wereld te scheppen en te beïnvloeden.

Hiernamaals betekent dan ook een oneindige veelheid van werelden, die somwijlen veel op elkaar gelijken, maar toch altijd weer verschillend zijn. Er is geen mens, die kan zeggen: "Ik deel mijn wereld uit het hiernamaals met een ander", want ziet, wij beleven deze wereld geheel gelijk." Er is en blijft een verschil. Een verschil, dat niet groot behoeft te zijn, maar dat toch kentekenend is, omdat het ons eigen wezen is, dat tot ontplooiing komt. Hiernamaals is altijd ons eigen wezen.

Maar dat, wat men vrije, lichtende wereld noemt, hemelen, kan alléén worden beleefd door de mens, door het wezen, dat een volledig gezag heeft over zichzelf. De onbeheerste uiting betekent oneverwichtigheid; daardoor contrasten scheppend met anderen, die niet door het ik worden verwerkt. En dit op zijnbeurt betekent: terugkeer in waan, in lijden, ondergang en haat. Ook de hel wordt geboren uit de mens zelve, zooals alle dingen uit de mens geboren worden, behalve het leven.

Zo zal ik U zeggen, wat de werkelijke betekenis is van het bestaan: IK BEN. En ik weet, dat er onder mij een grote werkelijkheid is. Een werkelijkheid, zoo groot, dat zij voor mij ééns de wereld zal moeten zijn en worden. Maar dan moet ik eerst mijn vorm verliezen.

Het is mij, of ik, uitgaande van een wereldzee, bevroren ben tot vormvastheid van de mens en vandaar mij vormend tot kristallen, en neerddwarrelend, tot ik rust op de boezem van het Goddelijke, waaruit ik ben voortgekomen. En langzaam maar zeker zal ik mijn vorm verliezen. Langzaam maar zeker zal ik indringen in de wereld, die mij draagt, in het Goddelijke leven, dat mijn wezen uitmaakt. Dan zal ik daarmee één zijn - ik weet niet hoe of op welke wijze.

Maar voor dien tijd heb ik mijn eigen wezen en mijn eigen vorm. En stelt U voor, dat een kristal, een sneeuwkrystal, zou zeggen: "Ziet naar mijn vorm zijn alle kristallen gemaakt." De microscop, het vergrootglas zelfs, zou het heten te liegen. Zo is het een leugen, als wij onszelve zien als anderen. Een leugen, wanneer wij onszelve zien - vooral wanneer wij een geestelijke vorming beginnen te krijgen - als gelijk aan ieder ander. Maar in onszelf zijn we altijd harmonisch en volmaakt, omdat dit de ware ontwikkeling der bewuste is.

Er is geen ogenblik - zelfs in Uw wereld - dat men onharmonisch behoeft te zijn. Omdat men, teruggrijpend op dat, wat in eigen wezen leeft, altijd weer het evenwicht zal vinden, dat sterk maakt tegen alle geweld, tegen dood en overgang. Dat U in staat stelt Uw wereld te beheersen in de sferen en zo Uw eigen wereld van het hiernamaals te betreden - of dit een jachtveld, een woud of een hemelse stad is.

En eens zult gij, ontwassen aan deze waan, de grote werkelijkheid begripen van de lichtende kracht, die voor ons allen het werkelijk hiernamaals is: Licht en Vreugde en Vrede. En daarachter een versmelten en opgaan, waarin onze eigen wereld eindelijk ondergaat. Dit is de laatste overgang; de overgang, die is een opgang in God en bevrijding van het al, wat ons nog gebonden heeft.

Overgang is in werkelijkheid jezelf gelijk blijven. Het is een verandering van uiterlijke omstandigheden. Tot de laatste keer. Want ééns moeten wij leren onszelf te zijn, volledig. Dan moeten wij leren de wereld rond ons vanuit onszelf te beheersen.

Dan moeten wij leren deze wereld in ons zelve terug te nemen. Hebben wij deze wereld in ons teruggenomen, dan kunnen wij - ons wezen veranderende - opgaan in de volmaaktheid.

Ik hoop, dat deze redevoering voor U duidelijk genoeg is geweest om U een klein beeld te geven van wat overgang en hiernamaals betekent. Voor kleine gebreken, die mogelijk voorkomen, maak ik mijn verontschuldiging, waar ik van een tweevoudige schakel gebruik heb moeten maken, om deze, mijn woorden tot uitdrukking te brengen.

Ik wens U allen een gezegend leven en een grote bewustwording.
Goeden morgen.

-----00000-----

S L O T - A C C O R D .

Een slot-accoord heeft eerst zin aan het einde. Want het is de voltooiing. Het is het afsluiten van een werk.

Wanneer je begint met het leven, dan is het als het begin van een melodie. Je zoekt a.h.w. een ogenblik een groots accoord en opent daarmee, en ontwikkelt dan uit verschillende toonaarden en arabesken van klank, die tesamen vervlochten, de hoofdthema's zijn zullen van leven en bewustwording. Je herhaalt en je varieert steeds maar weer hetzelfde. Want heb je eenmaal een motief gevonden, dat leeft in je eigen ziel, dan kun je haast niet anders dan herhalen in duizenderlei vorm. Totdat het in je vastgeklonken is en vergroeid is met je.

Maar meer en meer ontmoet je naast je eigen motief de andere motieven. Want je bent niet alleen in de schepping, niet alleen in de wereld. En dan ..... langzaam zoekend eerst, begin je te versmelten in je eigen wezen en je eigen motief met de motieven rond je. Je bouwt een eenheid op. Eenheid van al het levende. Een eenheid, die voert tot de oplossing van de problemen, de uiteindelijke bevrijding. En dan - wanneer de bevrijding komt, door eenheid, door verlossing, dan zwelt het geheel aan tot een machtig slot-accoord. Een accoord, dat in majeur aanzwelt, en aanzwelt, en uiteindelijk met een laatste rollen van de pauken, met een laatste schelle schettering van klank breekt; en dan blijft er stilte.

Slot-accoord is een teken van voltooiing. En er moet altijd zoveel worden voltooid in ons leven. Waar we ook zijn en waar we ook gaan, altijd weer is er een taak. Een taak, die moet worden volvoert. En weer een nieuwe taak, en nog een nieuwe taak. Tot eindelijk al deze taken tesamen het voor ons mogelijk maken te zeggen: "Ziet, voor mij is er niets meer te doen." Dan hebben wij onszelf gevonden. Dan hebben wij onze taak volbracht. Dan kunnen we meeverweven met andere taken en andere levens ook ons slot-accoord vinden: de bevestiging van de voltooiing.

Maar een slot-accoord is nooit een einde. Het is het einde van de melodie, einde van het spel, einde van wat men leven noemt. En daarna komt de stilte. En juist ⁱⁿ die stilte - kort na het accoord - lijkt het, of de tonen nog nagalmen van de wanden. Lijkt het, of in de stilte zelve datgene een ogenblik blijft hangen, wat het orkest zoeven speelde.

Wanneer je slot-accoord heeft geklonken in een leven of in een bestaan, dan blijft nog een ogenblik dat leven voor je voortgaan. Dan keren de vormen nog één keer terug als een herinnering. Yl en vervagend, tot ze uiteindelijk niets meer zijn; de stilte overblijft.

Want, heeft het slot-accoord van het leven geklonken, dan zijn we als concert-bezoekers: een ogenblik herleven we nog, stilzittend een ogenblik; een ogenblik juichen we misschien de spelers toe. En dan gaan we huiswaarts.

Het lijkt zo vaak of er een slot-accoord klinkt. Maar steeds weer ga je na dat accoord huiswaarts en gaat je leven verder. Tot misschien eens een slot-accoord klinkt en je merkt, dat je niet meer huiswaarts behoeft te gaan. Omdat je thuis bent - in het accoord. En als dat accoord uitzindert, dan zal het wel lijken, of je wereld mee-sterft met de laatste klank en je overlaat in een grote leegte, een grote ruimte.

Dan is er ook geen slot-accoord meer en geen melodie. Maar dan is er een herinnering van alle accoorden, die ooit zijn aangeslagen, van alle melodiën, die ooit gespeeld zijn. En dan zul je begrijpen, wat slot-accoord betekent.

Slot-accoord, droevig woord van een voleinding. Zo lijkt het ons.

Slot-accoord, heerlijk woord van een voltooiing, einde van de taak.

Slot-accoord, begin van de stilte, begin der eindeloosheid.

Hoe zul je het omschrijven, hoe zul je het omvamen? Wat ons een slot-accoord lijkt, is soms het begin van een nieuwe melodie. We weten het niet goed. We moeten het afwachten.

Maar één keer zal ons slot-accoord toch wel werkelijk de laatste klank zijn, de klank, die ons huiswaarts voert en brengt tot onze eind-bestemming. En dan zullen we kunnen zeggen: "Slot-accoord, dat is het woord, dat was in den beginne." In den beginne was God. Of - zoals de Bijbel zegt - In den beginne was het Woord. En het Woord was God.

In het begin was er een accoord, dat ook een slot-accoord was. Omdat de schepping werd voltooid ... in één accoord. Wij zien klank na klank van dat accoord opnieuw aan ons voorbijtrekken. Misschien, dat we het slot-accoord zelf vinden, wanneer al het zijn van begin tot einde weer voor ons staat als één geheel. Hebben wij dat accoord gevonden, dan hebben wij het Woord gevonden. Hebben wij het Woord gevonden, dan vinden we God. Hebben we God gevonden, dan is er een einde aan streven en zonden en lijden. Dan is er niets meer om te zoeken of te mijden; dan is er alleen nog maar: bestaan. God. Dan kunnen we in de Schepper ondergaan en daarin vrijheid vinden. Een slot-accoord, dat waardig is aan onze Schepper en aan ons wezen, omdat ^{het} de gehele schepping omvaamt en alle leven en alle vorm en alle mogelijkheid.

De schepping is het enige, de enige melodie, die begon met een slot-accoord en er mee eindigt. Beide gelijk. Voor God één. Voor de mens zoover uit elkaar liggend. Voor de geest zo wonderlijk verweven reeds. Want één is alle leven. Al het andere is schijn. Schijn is onze melodie, maar werkelijkheid is het slot-accoord. Omdat het de werkelijkheid van ^{alle} ~~het~~ leven is.

-----00000-----